

Motion till riksdagen 2025/26:1033

av **Jamal El-Haj (-)**

Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska vara ett föregångsland i kampen mot massförstörelsevapen genom att underteckna och ratificera FN:s konvention om förbud mot kärnvapen (TPNW), aktivt driva på för global nedrustning och verka för en kärnvapenfri zon i vår region och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör återgå till en självständig och trovärdig militär alliansfrihet, vilket innebär att vi när möjligheten ges ska lämna Nato, och i stället utveckla vår säkerhetspolitik utifrån svenska behov, vår tradition och fördjupat samarbete med FN, EU och andra internationella organisationer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges utrikespolitik ska vägledas av fred, demokrati, folkrätt och internationell solidaritet, med tyngdpunkt på internationell nedrustning, diplomati och konfliktförebyggande insatser, samt ett starkt och folkförankrat, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

”Alla folks frihet – hela världens fred” Carl Lindhagen

Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitik måste botten i våra grundläggande värderingar: fred, frihet, demokrati och respekt för folkrätten. Sverige har en lång tradition av att stå upp för småstaters rätt, internationell solidaritet och nedrustning. Det är en tradition vi är stolta över och vill föra vidare – i Rikard Sänders diplomatiska arv, i Anna Linds internationella engagemang och i Olof Palmes modiga röst för global rättvisa.

Samtidigt visar historien – inte minst den bittra erfarenheten från andra världskriget – att små stater också måste kunna försvara sin frihet. En fredlig värld kräver starka,

självständiga nationer som har kapacitet att stå emot hot, utan att själva bli del av stormaktspolitik eller aggressiva militära block.

Internationell nedrustning och diplomatisk medling är grundpelare i Sveriges utrikespolitik. Jag vill se ett Sverige som driver på för fredliga lösningar i konflikter – inte för upprustning och militarisering. Samtidigt behöver vi ett starkt, trovärdigt nationellt försvar – både militärt och civilt – som kan skydda vårt land i händelse av en kris eller konflikt.

Utrikespolitiken syftar till att förebygga krig; försvarspolitiken syftar till att vi ska vara redo om kriget ändå kommer. Det är två sidor av samma mynt, och båda kräver att Sverige samverkar med andra. Därför behöver vi ett fördjupat samarbete med FN, EU och andra internationella organisationer. Det är genom gemensamt ansvarstagande med likasinnade länder som vi kan skapa fredlig förändring.

Sverige måste stå fast vid sin militära alliansfrihet. Det innebär att vi inte binder oss till ömsesidiga försvarsförpliktelser med andra länder, som till exempel inom Nato. Sveriges medlemskap i Nato har riskerat att ytterligare spä på spänningarna i vår region, särskilt i Östersjöområdet och på Nordkalotten, där Ryssland redan uppvisar en aggressiv hållning mot Ukraina och omvärlden. Istället vill vi utveckla svensk säkerhetspolitik i linje med vår egen tradition och våra egna behov.

Ett starkt svenskt försvar kräver också att vi bygger vidare på värnplikten som samhällskontrakt. Alla 18-åringar ska kallas till mönstring och det militära grundutbildningssystemet ska omfatta minst 8 000 värnpliktiga per år. På så sätt knyts vårt försvar till folkförankring, gemensamt ansvar och medborgerliga rättigheter.

Spridningen av massförstörelsevapen är ett av vår tids största hot mot internationell fred och säkerhet. Vi fördömer alla former av kärnvapenhot och verkar för ett globalt, rättsligt bindande förbud mot dessa vapen. Kärnvapenfria zoner är viktiga steg, men målet måste vara en värld helt fri från kärnvapen – liksom från biologiska och kemiska vapen.

Sverige måste stödja icke-spridningsavtalet NPT som en grund för fortsatt global nedrustning. De fem erkända kärnvapenmakterna har i NPT förbundit sig att nedrusta – löften som idag kräver tydlig uppföljning och internationell press. Sverige ska vara en röst för dessa krav.

FN:s konvention om förbud mot kärnvapen (TPNW) är ett historiskt steg mot en värld fri från massförstörelsevapen. För att detta steg ska få verklig effekt krävs att fler stater, inklusive Sverige, undertecknar och ratificerar konventionen. Ett sådant åtagande skulle skicka en tydlig signal om att vi menar allvar med vår freds- och nedrustningspolitik.

Samtidigt måste det bredare arbetet för ett fullständigt och bindande internationellt förbud mot kärnvapen återupptas. I dagsläget existerar det flera kärnvapenfria zoner runt om i världen – dessa är viktiga och lovvärda initiativ, men de är i grunden regionala lösningar på ett globalt problem. Kärnvapen utgör ett existentiellt hot mot hela mänskligheten, oavsett var de är placerade. Därför måste arbetet för en global och total avskaffning av kärnvapen fortsätta med kraft.

Det övergripande målet måste vara en värld fri från alla former av massförstörelsevapen – inte bara kärnvapen, utan även biologiska och kemiska vapen. Dessa vapen är inte förenliga med mänsklig säkerhet, internationell rätt eller hållbar fred.

När det gäller Sverige är tanken på en kärnvapenfri zon både viktig och angelägen. De militära överenskommelser som Sverige är en del av förbjuder uttryckligen utplacering av kärnvapen på svenskt territorium, vilket är positivt. Detta bör inte bara

upprätthållas utan också utvecklas vidare till ett tydligare politiskt ställningstagande. Sverige bör vara ett föregångsland i arbetet för nedrustning, och det inkluderar att driva på internationellt för kärnvapenförbud, att stå upp för icke-spridning och att aktivt verka för en kärnvapenfri värld – både i ord och i handling.

När andra nationer rustar för krig och våld som lösning måste Sverige hålla fast vid sin egen tradition: att vara en röst för fred, dialog och internationell solidaritet. Vi ska inte dras med i kapprustning och blockpolitik, utan istället påminna världen om att verklig säkerhet byggs genom samarbete, respekt för folkrätten och nedrustning. Sverige har historiskt haft modet att stå emot krigsropen och tala om fred – det ansvaret är större än någonsin i vår tid.

Jamal El-Haj (-)